Η αγία Φιλοθέη (Κωνσταντίνος Γανωτής)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 19 Φεβρουαρίου, 2017

Να ‘μαστε πάλι κι αυτή τη χρονιά, αγία μας μάρτυς Φιλοθέη, να ‘μαστε πάλι μέσα στο ναό, όπου δέχτηκες τους πόνους του μαρτυρίου κι ανάμεσά μας γερά στεριωμένο στη γη το κολωνάκι, όπου οι βασανιστές σου σ’ έδεσαν και σε χτυπούσαν αλύπητα.

Μια παλιά συνήθεια και μια ευλαβική παράδοση των προγόνων μας μας θυμίζει κάθε χρόνο την επέτειο της μνήμης σου και η μνήμη σου αυτή μας τραβάει στον τόπο του μαρτυρίου, για να ψάλομε τον Κανόνα και τα ιδιόμελα της γιορτής σου που συνέθεσαν ευλαβείς και ευαίσθητοι μελωδοί και τους ψάλλουν με ένθεο ζήλο οι ψάλτες μας.

Όμως, αγία μας, κι αυτά τα συναισθήματα που μας φέρνουν εδώ, κι αυτά που αποκομίζουμε φεύγοντας και μας ακολουθούν για κάποιον καιρό, είναι χλιαρά, άχρωμα, όχι ικανά να μας δώσουν τη μεγάλη χαρά, που μας υπόσχεται ο Χριστός και οι απόστολοί του.

Ας μη κάνουμε γκρίνια όμως μια τέτοια μέρα μέσα στον άγιο ναό. Πάρτο, αγία μας, σαν εξομολόγηση. Εμείς τα παιδιά σου με τη λειψή χαρά κλαιγόμαστε στην ποδιά σου και διψούμε να δοκιμάσουμε κάτι απ’ τη χαρά σου, απ’ την ομορφιά του προσώπου σου και της βιοτής σου.

Ζούμε στο σύγχρονο χρόνο με τόση άνεση, με τόσο πλούτο, με τόση ελευθερία, με τόσον άχρηστο και αχρησιμοποίητο χρόνο, ώστε να μην μπορούμε να νιώσουμε τα δυνατά σκιρτήματα και τις ουράνιες μελωδίες, που πληροφορούμαστε ότι ένιωσες εσύ σε μια ολόκληρη ζωή. Κι όμως τα έχουμε τόσο ανάγκη όλα αυτά τα ουράνια αισθήματα, που στόλιζαν την αγία σου ψυχή, αγία μας Φιλοθέη, τα έχουμε ανάγκη, γιατί μέσα στις εκκλησίες, που μπαινοβγαίνουμε, όσο κι αν αποφεύγουμε ή παραμελούμε την άκρα συνέπεια στη λατρεία μας, είμαστε τουλάχιστον πληροφορημένοι ότι πίσω απ’ τον Σταυρό του Κυρίου και πίσω από κάθε μαρτύριο μας προσκαλεί και μας προκαλεί μια μεγάλη εκρηκτική χαρά, όχι σαν τις ψευτοχαρές του κόσμου τούτου.

Κι ανακαλύπτουμε κάποτε ότι ο Θεός μάς καλεί όλους να γίνουμε τόσο δυναμικοί, τόσο θερμοί, όπως του λόγου σου, αγία μας· μας βλέπει όλους μαζεμένους εδώ στον ιερό ναό, τους πανηγυριστές της μνήμης σου, και μας βάζει όλους να σταθούμε μπροστά στο θρόνο Του μαζί με σένα την αγία Φιλοθέη.

Έτσι κι εμείς τούτη την ώρα μέσα στην αμέτρητη και ακατάληπτη φιλανθρωπία του Θεού, είμαστε Φιλόθεοι και Φιλόθεες· απολαμβάνουμε μια τιμή που δεν την αξίζουμε! Μ' αυτή την ευλαβική υστεροβουλία ήρθαμε απόψε, αγία μας, αυτή τη νύχτα της μνήμης του μαρτυρίου σου και ζητιανεύουμε κάποια ψίχουλα απ' τη χαρά σου, απ' τη δόξα σου, απ' τη διαγωγή σου.

Ανατρέχοντας στα παιδικά ακόμη χρόνια σου, αγία μας, όταν συνοδευόμενη απ' τη μάννα σου την κυρία Συρίγα ή και μόνη σου πήγαινες με άφατη χαρά κι άναβες τα καντήλια στη Γοργεπήκοο και στις άλλες γειτονικές σας εκκλησίες, σε βλέπουμε να 'χεις μια ευλαβική διάθεση ύστερ' από μια ευλαβική αγωγή. Μεγαλώνοντας όμως έβλεπες την κακία του κόσμου και σε φώτισε η Γοργεπήκοος να καταλάβεις ότι η πάλη με το κακό είναι σκληρή και κοστίζει σ' αυτόν που την αναλαμβάνει. Και βέβαια θα σε φόβισε αυτή η πάλη με το μεγάλο κόστος της και θα μπορούσες να σταθείς στην εύκολη ευλαβή στάση σου, ν' ανάβεις τα καντήλια στις εκκλησιές και να δίνεις και τον οβολό σου, που δεν σου στοίχιζε και τόσο. Ανακάλυψες όμως ή μάλλον σου αποκάλυψε ο Θεός ότι ψηλότερ' απ' την απλή ευλάβεια αρχίζουν οι ουράνιες γεύσεις του Παραδείσου. Κι η ευαίσθητη ευγενική καρδιά σου λαχτάρησε, «ετρώθη» από τον θείο έρωτα του νυμφίου Χριστού. Ζητώντας περισσότερη χάρη, σήκωνες μεγαλύτερα βάρη. Και μέσα στη γενναία ψυχή σου στάλαζε η γλύκα του μαρτυρίου. Έτσι, αγία μας Φιλοθέη, βήμα βήμα ανεβαίνοντας στην ορειβασία του μαρτυρίου έγινες η οσιομάρτυς Φιλοθέη, καύχημα και προστασία της πόλης των Αθηναίων.

Τώρα κι εμείς, μαΐστρα μας, έχουμε τη «συνταγή» της επιτυχίας, τη «συνταγή», για να φτιάξουμε τη βαθιά και μεγάλη χαρά μας, τη χαρά αυτή που μας λείπεται, γιατί δεν σου μοιάζουμε.

Φιλοθέη μας, έκανες υπακοή και παντρεύτηκες και κακό σύζυγο μάλιστα και πολύ μεγαλύτερό σου στα 14 χρόνια σου. Ποιος σε δίδαξε, οσία μας, ότι η υπακοή από αγάπη είναι κορυφαία αρετή για τη σωτηρία; Η τεράστια περιουσία των Μπενιζέλων έπρεπε να κρατηθεί σε ελληνικά χέρια, για ν' ανακουφίσει το γένος σ' εκείνα τα χρόνια της βαριάς δουλείας. Και ενώ φλεγόσουν από έρωτα για τη μοναχική ζωή, υποτάχτηκες στην ανάγκη, στην ανάγκη από αγάπη. Κι από αγάπη έμεινες δέκα χρόνια μετά τη χηρεία σου κοντά στους γονείς σου και τους γηροκόμησες. Και μετά την άσκηση αυτή της υπακοής και της υπομονής, σου χάρισε ο Θεός ελεύθερα τα χέρια σου, για να βοηθήσεις το δουλωμένο γένος και να προστατέψεις ψυχές.

Και έκανες το τιτάνιο και σωτήριο έργο σου προσφέροντας την τεράστια περιουσία σου και τη ζωή σου ακόμα. Αποκάλυψες τη βαρβαρότητα των Τούρκων κατακτητών αλλά και την ευφυΐα και την εφευρετικότητα του Ελληνικού πνεύματος. Αλλά και την παντοδυναμία της πίστης και της αγάπης.

Όσο αυξάνονταν οι κόποι και τα βάσανα, οι φόβοι και οι τρόμοι σου για την καχυποψία των Τούρκων, τόσο ανέβαινε μέσα σου η χαρά του Παραδείσου, οι προκαταβολές του Θεού από την ανταμοιβή των θυσιών σου. Και έφτασες μέχρι το μαρτύριο και το θάνατο, που δεν σε απέτρεψαν απ' τη μέριμνα για τον Παρθενώνα σου.

Και σε μας φτάνουν τα δώρα σου, Φιλοθέη μας, την αποψινή βραδιά, τα κεράσματα των γλυκισμάτων του Παραδείσου, που μας τρατάρεις εμάς τους προσκυνητές και υμνολόγους σου. Το πρώτο κέρασμα είναι η μαρτυρία σου για τη γλυκύτητα του Χριστού, που την προσφέρει ο ίδιος ο Κύριος προς εμάς που τον επικαλούμαστε με το «Κύριε ελέησον», και το δεύτερο είναι ότι η μεγάλη χαρά εγκαθίσταται στην καρδιά αυτών, που κουράζονται και πονούν και στερούνται για την αγάπη του Χριστού.

Ζούμε κι αναπαυόμαστε μέσα στο σύγχρονο κόσμο και συσχηματιζόμαστε. Λέμε ας τρυγήσουμε τις φτηνές προσωρινές χαρές αυτού του κόσμου, που τον ξέρουμε. Και γι' αυτά τα επιδερμικά αγαθά, τις εφήμερες τέρψεις ξοδεύουμε σαν κοινωνία σχεδόν τα μισά μας εισοδήματα, κάπνισμα, αλκοόλ, παραισθησιογόνα, χαρτοπαιξία, τηλεοράσεις, κινητά τηλέφωνα κι άλλα πολλά ακατανόμαστα. Όλος αυτός ο τεράστιος όγκος των δαπανών για τις επιδερμικές μας τέρψεις δείχνει και το μέτρο της εκτίμησής μας σ' αυτές τις ηδονές. Αν πάψουμε να αγοράζουμε αυτές τις ηδονές, λοιπόν, αυτό θα δώσει την εκτίμησή μας προς την κατά Θεόν ζωή.

Να που μας διδάσκεις, μαΐστρα μας, την αξία της ασκητικής. Μ' αυτή αγοράζουμε Παράδεισο. Ομοίως και της φιλανθρωπίας, που κάνει τα αδύνατα παρ' ανθρώποις δυνατά παρά τω Θεώ.

Και τώρα ξέρουμε, αγία Φιλοθέη, ότι τη χαρά τη δική σου θα την κάνει ο Θεός δική μας αν και όσο θα σε μιμηθούμε στους κόπους, τις θυσίες και τους πόνους για χάρη του Χριστού και των αδελφών μας.

Η χάρη του Χριστού μας, του αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτου, του αγίου Ανδρέου και της αγίας Φιλοθέης ας μας αξιώσει να γευτούμε κι εμείς τ' αποψινά κεράσματα της αγίας μας, απόψε στη μνήμη του μαρτυρίου της. Αμήν.

(Πηγή: koinoniaorthodoxias.org)